

U ovom broju:

- Ko će biti „predsednik“ Evropske unije?
- Ministri vojni zabrinuti za posledice Lisabonskog sporazuma
- EU i Indija na biznis samitu
- Budući predsedavajući trio polaže pravo na političku moć
- EU-SAD samit o energetske saradnji
- Federalisti pozdravljaju ratifikaciju Lisabona: „Povratak poverenja“, kaže Daf
- Slovenačko-hrvatski sporazum po evropskoj meri
- Klausov potpis stavio tačku na proces ratifikacije Reformskog ugovora

EU institucije

Savet Evropske unije:
www.consilium.europa.eu

Evropski parlament:
www.europarl.europa.eu

Evropska komisija:
<http://ec.europa.eu>

Evropski sud pravde:
<http://curia.europa.eu>

Evropski revizorski sud:
<http://eca.europa.eu>

Ko će biti „predsednik“ Evropske unije?

Brisel, 06. novembar 2009. – Rasprava o tome ko bi trebalo da bude prvi stalni predsedavajući EU dobija novi kvalitet. Favoriti za funkcije „predsednika“ i „šefa diplomatije“ Evropske unije su Belgijanac Erman Van Rompui i Britanac Dejvid Miliband, ali oni su iznenada postali „neophodni“ svojim zemljama.

Najnesigurniji kandidat je Dejvid Miliband, rekli su za Frans pres članovi više delegacija u Evropskom parlamentu. Ipak, šef britanske diplomatije ispunjava postavljene kriterijume, piše AFP u analizi iz Brisela. Iz okruženja šefa socijalističkih poslanika u EP-u Martina Šulca kažu da je „mladi Toni Bler, ali utoliko bolje“.

Dve nove funkcije u Evropskoj uniji, predviđene tekstom Lisabonskog ugovora, predmet su dvostrukog pakta. Visoki predstavnik, koji će istovremeno biti član Evropske komisije, treba da bude iz socijalističkog bloka, koji je drugi po snazi u Evropskom parlamentu. Takođe treba da bude i državljanin velike zemlje, jer 'veliki' imaju tradiciju, jaku diplomatsku službu, oružane snage i nisu neutralni", smatra francuski državni sekretar za evropska pitanja Pjer Leluš. Sa druge strane, budući predsednik Evropskog saveta treba da bude šef vlade, član bloka Evropske narodne partije. Međutim, britanska Laburistička partija podeljena je povodom mogućnosti da dopusti odlazak Dejvida Milibanda u Brisel i javnog mnjenja koje je protiv postavljanja jednog Britanca na nove funkcije u Uniji.

Kandidat za mesto Visokog predstavnika, bivši šef rumunske diplomatije Adrijan Severin nada se da Dejvid Miliband neće ući u trku. „Trebalo bi slušati šta se govori u njegovoj zemlji. On je mlad, to neće biti njegov poslednji posao“, ocenio je on juče tokom susreta sa grupom novinara u Briselu.

Sledeća sedmica odlučujuća

Luksemburški premijer Žan-Klod Junker i holandski premijer Jan Peter Balkenende, obojica iz redova konzervativaca, takođe su bili protiv kandidature Tonija Blera za predsednika evropskog saveta, a potom su „eliminirali jedan drugog“, reklo je za AFP nekoliko evropskih izvora, zatraživši da ostanu anonimni.

Za sada, jedino belgijski premijer Erman Van Rompui ima konsenzus za svoju kandidaturu, zahvaljujući svojim talentima pregovarača i sposobnosti da pronađe kompromis. Ali, Belgijanci strahuju od njegovog odlaska, jer se time rizikuje da zemlja ponovo upadne u političku krizu koja je bila izazvana sporovima između Flamanaca i Valonaca.

Ekonomski i socijalni odbor:
<http://eesc.europa.eu>

Evropska centralna banka:
<http://www.ecb.int>

Evropska investiciona banka:
www.eib.org

Agencije Evropske unije:
<http://europa.eu/agencies/>

Srbija i EU

Kancelarija za evropske
integracije
www.seio.sr.gov.yu

Delegacija Evropske komisije
u Srbiji
www.europa.rs

Unija evropskih federalista (UEF)

www.federaleurope.org

UEF Srbija
www.uef.rs | uef@uef.rs

UEF België / UEF Belgique
(UEF Belgija)
www.uef.be

УЕФ България (UEF
Bugarska)
asea@scas.acad.bg

UEF Česká republika (UEF
Češka republika)
kaplan.ivo@post.cz

UEF Danmark (UEF Danska)
www.uef.dk

Europa-Union Deutschland
(UEF Nemačka)
www.europa-union.de |
info@europa-union.de

Eurooppa federalistit (UEF
Finska)
suomi@federaleurope.org

Ευρωπαϊκό ομοσπονδιακό
κίνημα Ελλάδα (UEF Greece)

Francuski predsednik Nikola Sarkozy želi da se „ide brzo“: on se danas izjasnio da je za brz izbor ličnosti na dve ključne funkcije u Uniji, „sledeće sedmice“, na vanrednom samitu u Briselu.

Ministri vojni zabrinuti za posledice Lisabonskog sporazuma

Brisel, 06. novembar 2009. – Vojni šefovi EU su zabrinuti da njihove preporuke i instrukcije neće imati istu težinu jednom kada Lisabonski ugovor stupi na snagu i da planirana diplomatska služba neće imati dovoljno iskusnog vojnog osoblja.

Evropski ministri odbrane sastali su se u Briselu u sredu 4. novembra, kako bi napravili osvrt na sve vojne operacije pod

zastavom EU i prisustvovali predaji dužnosti odlazećeg predsednika vojnog odbora EU, Francuza Henrija Bentegeata Šveđaninu Hakanu Sajrenu.

Ipak, „vruća tema“ kojom su se ministri pozabavili kroz neformalne razgovore bila je uticaj Lisabonskog ugovora na postojeći vojnu postavku Evropske unije, rekli su dva generala novinarima nakon sastanka.

Po stupanju na snagu 1. decembra, Lisabonski ugovor će spojiti postojeću vojnu jedinicu za planiranje sa civilnom i uključiti sve operativne i odseke za planiranje u diplomatsku službu, koja bi do 2012. trebalo da obavlja svoje funkcije u punom kapacitetu.

Vojni šefovi više neće izveštavati rotirajuće predsedništvo EU, već direktno ministra inostranih poslova EU, koji će biti i potpredsednik Evropske komisije. Ministri su istakli da žele da se zadrži „visoki profesionalizam“ i „rigoroznost“ njihove strukture, i da budu uvereni da će njihovi saveti i dalje biti uzimani u obzir onda kada budu deo nove diplomatske službe, poznate kao Evropska spoljna akciona služba (EEAS).

EU i Indija na biznis samitu

Nju Delhi, 6. novembar 2009. – U sklopu ojačavanja bilateralne saradnje EU-Indija, održan je poslovni sastanak između EU i Indije u Nju Delhiju u petak 6. novembra. Među evropskim učesnicima bili su švedska ministrka za trgovinu Eva Bjorling, EU komesarka za trgovinu Ketrin Ešton i poslovni lideri. Deseti poslovni sastanak između EU i Indije održan je u pod naslovom „Jačanje sinergije za rast“. Poslovni sastanak organizovan je u suradnji sa dve indijske trgovinske komore – Konfederacijom indijske industrije (CII) i Federacijom indijskih trgovinskih komora (FICCI), Konfederacijom švedskog preduzetništva i *BusinessEurope*-om iz Brisela. Tokom samita, biznis lideri iz Indije i Evrope su učestvovali u diskusijama

Union pour l'Europe fédérale
(UEF Francuska)
www.europe-federale.asso.fr

Movimento federalisto
europeo (UEF Italija)
www.mfe.it

UEF Luxemburg (UEF
Luksemburg)
alain.calmes@lu.coditel.net

Europäische Föderalistische
Bewegung Österreich (UEF
Austrija)
www.europajugend.at |
office@efb.at

Unia Europejskich
Federalistów Polska (UEF
Poljska)
www.uef.lodz.pl

UEF Portugal (UEF Portugal)
davidpina-37091@adv.ao.pt

Conventia Româna Pentru O
Europa Unita (UEF Rumunija)
liaepure@yahoo.com

Društvo za združeno Evropo
(UEF Slovenija)
jp.vonarb@gov.si

Europa federalisterna (UEF
Švedska)
www.europafederalisterna.se
info@europafederalisterna.se

Neue Europäische Bewegung
/ Nouveau Mouvement
Européen - Schweiz / Suisse
(UEF Švajcarska)
www.europa.ch
abegglen@europa.ch

Federal Union (UEF Velika
Britanija)
www.federalunion.org.uk
info@federalunion.org.uk

UEF – Group Europe
www.uef-groupeeurope.eu
greco.scribani@skynet.be

za okruglim stolom, nakon čega su podjeljeni u dve grupe, na temu infrastrukture i razvoja veština. Dr Bjorling, komesarka Eštom i indijski ministar trgovine i industrije Anand Šarma obratili su se učesnicima.

EU je najveći trgovinski partner Indiji i postoji široki konsenzus između EU i Indije vezano za mnoga pitanja i probleme koji se tiču trgovine. Važnost sporazuma o slobodnoj trgovini između zainteresovanih strana naglasili su i evropski i indijski predstavnici. Međutim, Harš Pati Singania, predsednik FICCI, istakao je da se problem klimatskih promena treba rešavati odvojeno od trgovinskih pitanja.

Doha runda trgovinskih pregovora, koja se tiče pitanja slobodne trgovine na globalnom nivou, bila je takođe jedna od važnih tema ovog samita. Svetska ekonomska kriza je povećala potrebu za sporazumom koji bi proizašao iz Doha runde. Indija je jedna od zemalja, koja je uprkos krizi, ostala zagovornik slobodnog tržišta.

Budući predsedavajući trio polaže pravo na političku moć

Brisel, 5. novembar 2009. – Lideri zemalja koje su sledeće po redu da preuzmu ulogu predsedavanja Evropskom unijom su jasno istakli da ne žele da budu „skrajnuti“ u političkom odlučivanju od strane budućeg predsednika EU.

Premijeri Španije – Hose Luis Sapatero, Belgije – Herman Van Rompej i Mađarske – Gordon Bajnai, čije će zemlje predsedavati Evropskom unijom u periodu od januara 2010. godine do kraja juna 2011. istakli su važnost „institucionalne ravnoteže“, indirektno saopštavajući da ne žele da budu isključeni iz političke slike od strane moćnog novog predsednika Saveta Evropske unije.

„Budućnost Evrope ne zavisi od jedne osobe... Budućnost Evrope zavisi od institucija“ istakao je belgijski premijer Herman Van Rompej. Njegov mađarski kolega Gordon Banaji istakao je da je „potrebno više vremena da bi se utvrdila uloga predsednika i njegov odnos prema rotirajućem predsedniku“. Takođe je rekao da je jedan od tri ključna uslova za budućeg predsednika činjenica „da se radi o nekom ko je speman da živi sa postojećim evropskim institucijama.“

Kako Lisabonski ugovor zvanično stupa na snagu 1. decembra, fokus pažnje se sve više prenosi na nepreciznosti sadržane u samom dokumentu. Jedna od tih se upravo odnosi na to kako će predsedavajući EU i nacionalni lideri sarađivati sa stalnim predsednikom.

EU-SAD samit o energetske saradnji

Brisel, 4. novembar 2009. – Evropska unija i Sjedinjene Američke Države održale su prvi sastanak novog transatlantskog Energetskog saveta pošto je na sastanku američkog predsednika Baraka Obame i lidera Evropske unije 3. novembra dogovoreno obrazovanje novog foruma za saradnju u oblasti energije.

Sporazum koji je donesen na ministarskom nivou za vreme sastanka EU-SAD energetskog saveta, podstaci će saradnju u energetskim politikama i tehnološkim istraživanjima. Cilj Saveta je da pruži novi okvir za bilateralni dijalog o globalnoj energetske bezbednosti i naporima da se pređe na izvore energije sa niskom emisijom ugljenika.

„Energetski savet je blagovremena inicijativa u kontekstu sve značajnije globalne zabrinutosti energetskom bezbednošću i održivošću i značajne uloge koju energetski sektor ima u klimatskim promenama. Podizanje naših rasprava na politički nivo naglašava važnost koju obe strane pripisuju ovoj oblasti međusobnih odnosa,“ rekao je komesar EU za energiju, Andris Pjelibags.

Janez Potočnik, evropski komesar zadužen za nauku i istraživački rad, dodao je da je bilo neobično važno da istraživanje figurira u toj bilateralnoj saradnji jer je to „političko priznanje značaja nauke da odgovori na zajedničke izazove.“

Prvi sastanak Saveta održan je 4. novembra i njim je predsedavao švedska ministarka za preduzetništvo i energiju, Maud Olofson, čija zemlja trenutno predsedava Evropskom unijom. Olofsonova je istakla da su SAD i EU sada dodatno ujednačili stavove o energetskim problemima. „Nadam se da ćemo postići konkretne rezultate u promociji inovacija, obnovljive energije i zapošljavanja. Predstoji nam izuzetna šansa da pređemo na obnovljivi energetski sistem“, rekla je Olofsonova.

Ono što ne ohrabruje jeste da nije došlo do približavanja stavova o glavnoj temi budućeg samita – klimatskim promenama. U deklaraciji usvojenoj nakon sastanka nema reči o preciznom cilju srednjoročnog smanjenja emisije gasova. U njoj samo stoji da bi sporazum koji će zameniti onaj iz Kjota trebalo da ima za cilj smanjenje globalnih emisija za 50% do 2050. SAD je bila pod pritiskom UN-a i Evropske unije da se izjasni o svom cilju za 2020. Čini se da će ovo biti jedan od osnovnih ciljeva EU pregovarača u Kopenhagenu.

FEDERALISTI POZDRAVLJAJU RATIFIKACIJU LISABONA

„Povratak poverenja”, kaže Daf

Brisel, 4. novembar 2009. – Pozitivno ocenjujući ratifikaciju Lisabonskog sporazuma od 4. novembra, Endrju Daf, član Evropskog parlamenta i

predsednik Unije evropskih federalista, izjavio je: „Dugo smo čekali ovaj trenutak, ali bolje ikad nego nikad. Reforme koje sporazum donosi neophodne su da bi Evropa kredibilno učestvovala u svetskoj politici i kako bi njeni građani Evropskoj uniji pridavali veći politički legitimitet.“

„Zaključenje Lisabona je sada za nama. EU postaje jača i ujedinjenija. Nacionalizam je u povlačenju. Oni koji su se protivili Lisabonskom sporazumu sada treba da se suoče sa stvarnošću: Lisabon će stupiti na snagu 1. decembra. Svi oni koji Evropi žele dobro treba da se udruže u naporima da implementacija reformi bude brza i efikasna.“

„Nipošto ne treba potcenjivati učinke sporazuma. Promene će se odmah osetiti u spoljnoj i bezbednosnoj politici i u oblasti pravosuđa i unutrašnjih poslova. Evropska ekonomija takođe će profitirati od obnove poverenja između država članica i EU institucija. Konačno, Evropska unija ovim dobija priželjkivani vetar u leđa uoči kopenhaških pregovora o klimatskim promenama.“

„Lisabonski ugovor ima mnogo autora. Unija evropskih federalista ponosi se činjenicom da je doprinela njegovom stvaranju. Nastavićemo da gradimo ujedinjenu evropsku demokratiju.“ – zaključio je Daf.

Slovenačko-hrvatski sporazum po evropskoj meri

Brisel, 4. novembar 2009. – Arbitražni sporazum o granici između Slovenije i Hrvatske potpisan je 4. novembra u Stokholmu. Ovaj sporazum predstavlja ključ za rešenje skoro dve decenije dugog spora koji u poslednje vreme stoji na putu Hrvatske prema Evropskoj uniji.

Hrvatska premijerka Jadranka Kosor i njen slovenački kolega Borut Pahor potpisali su sporazum u prisustvu premijera predsedavajuće EU, Švedske. Ovo je usledilo nakon konačne odluke hrvatskog Sabora da podrži nacrt sporazuma kojim se predviđa da će obe zemlje

odluku koju donese arbitražni tim sprovesti u celosti.

Sporazum predviđa ustanovljenje međunarodnog arbitražnog suda koji će odrediti tok granice na moru i kopnu, vezu Slovenije prema otvorenom moru i korišćenje relevantnih morskih područja. Za određivanje granične crte, arbitražni sud primenjivaće međunarodno pravo. Za deo koji govori o vezi Slovenije prema otvorenom moru primenjivaće se međunarodno pravo, načelo pravičnosti i načelo dobrosusedskih odnosa.

Predviđeno je da arbitražni sud ima pet članova. Slovenija i Hrvatska imenovat će po jednoga, a predsednika i još dva člana imenovat će međusobnim dogovorom, s popisa koji sastavlja komesar za proširenje Oli Ren. Svi procesni rokovi počinju s danom kada Hrvatska potpiše ugovor o pristupanju EU-u. To znači da će presuda verovatno biti poznata kada Hrvatska već bude punopravna članica EU. Sporazum treba da ratifikuju obe zemlje i unapred se obvežu da će prihvatiti presudu arbitražnog suda.

Dve zemlje vode spor o kopnenoj i pomorskoj granici još od osamostaljenja 1991. Slovenija je, kao članica Evropske unije, prošlog decembra blokirala hrvatske pretpripradne pregovore uslovljavajući njihov nastavak rešenjem spora. U septembru, veto je podignut i Zagrebu je dozvoljeno da nastavi pregovore o članstvu nakon što je postalo izvesno da će biti potpisan sporazum o arbitraži.

Klausov potpis stavio tačku na proces ratifikacije Reformskog ugovora

Prag, Brisel, 3. novembar 2009.

– Češki predsednik Vaclav Klaus konačno je 3. novembra u 15.00h potpisao Lisabonski ugovor čime je okončan težak i komplikovan proces njegove ratifikacije koji je trajao 23 meseca. Njegov potpis, poslednji među evropskim šefovima država, usledio je nakon odluke Ustavnog suda Češke ranije tog dana kojom se potvrđuje usklađenost sporazuma sa češkim ustavom. Ovaj napredak je

ostvaren nakon što su države članice popustile zahtevima češkog predsednika da se Češka izuzme iz Povelje o osnovnim pravima, koja je deo Ugovora.

Povodom novosti iz Praga, predsednik Evropske komisije, Žoze Manuel Baroso, izjavio je da je sada apsolutno jasno da će Lisabonski sporezum vrlo brzo stupiti na snagu.

Premijer Švedske i trenutno predsedavajući Evropske unije, Frederik Rainfeld je izjavio: „Njegov potpis okončao je previše dug period institucionalnog preispitivanja u EU. On sada otvara prostor za demokratičniju, transparentniju i efikasniju Uniju.“

Pozdravljajući vesti, predsednik Evropskog parlamenta Jerži Buzek rekao je da je „njegova“ institucija spremna da krene na posao i oformi novu Komisiju. „Potrebna nam je nova snažna Evropska komisija što je pre moguće. EP će već 25. novembra biti spreman za početak izlaganja predloženih komesara,“ zaključio je Buzek.

Ostaje da se vidi koliko je verovatno da se, u svetlu teškoća u procesu ratifikacije, osnovna intencija Sporazuma, dakle, ubrzavanje procesa donošenja odluka u EU, zaista i ostvari. Ono što bi, bar privremeno, umirilo skeptike jeste ubrzano stupanje na snagu i početak primene. Izvesni pozitivan učinak Klausovog potpisa je da će se evropski lideri moći uskoro sastati da bi odlučili ko će sedeti na da najvažnija mesta koja novi Ugovor predviđa: mesto stalnog predsednika Evropskog saveta i mesto šefa spoljnih poslova. Datumi koji su u igri za sada su 12. i 19. novembar.

Unija evropskih federalista (UEF) je nevladina i nadnacionalna organizacija posvećena promociji demokratske i federalne Evrope. Nepovezan sa bilo kojom političkom partijom, UEF je autonomni politički pokret. UEF u Srbiji okuplja građane koji žele da doprinesu promociji evropskih i demokratskih vrednosti u Srbiji, evropskim integracijama sa ciljem dostizanja punopravnog članstva Srbije u Evropskoj uniji, kao i podsticanju javne debate o političkom sadržaju Evropske unije i stvaranju Evropske federacije.

evroFEDERALIST je nedeljnik Unije evropskih federalista u Srbiji. Ukoliko ne želite da primete **evroFEDERALIST** putem elektronske pošte, pošaljite email na uef@uef.rs, u Subject stavite EvroFederalist Unsubscribe.